

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

MMM:n lausuntopyyntö 28.5.2020 Dnro VN/13250/2020-MMM-1

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN METSITYKSEN TUKEMISEN MÄÄRÄAIKAISEKSI LAIKSI

Pohjois-Savon ELY-keskus lausuu otsikkokohtaan hallituksen esityksestä seuraavaa.

ELY-keskus pitää metsitystukea hyödyllisenä, kun samalla huolehditaan ympäristöarvojen säilymisestä ja kustannustehokkaasta tukiprosessista.

ELY-keskukselle on esitetty merkittävää roolia tuen myöntämisen edellytysten varmistamisessa. Tämä tehtävä tuo lisää työtä sekä elinkeino- ja ympäristö vastuualueille. Tämän takia on tärkeää varmistaa riittävä lisäys ELY-keskuksien toimintamenoihin. Hallituksen esityksen luonnoksessa ei esitetä arviota ELY-keskuksille aiheutuvasta työmäärän lisäyksestä. Metsitystavoite on suuri ja ELY-keskuksen edellytetään ottavan sitovassa viranomaislausunnossaan kantaa mm. luonnon monimuotoisuus-, maisema-, maatalous-, alueidenkäyttö-, vesitalous – ja YVA-asioihin. On täysin selvää, etteivät ELY-keskukset suoriudu nykyresursseilla uudesta tehtävästään. Arvioitu lisäresurssitarve ELY-keskuksien osalta koko maassa on noin 6-7 henkilötyövuotta. Pohjois-Savossa lisävoimavaran tarve arvioidaan noin 0,5 henkilötyövuodeksi.

Metsityskohteina erityisen riskialttiita luonnon monimuotoisuuden kannalta ovat kivennäismaapellot, joiden viljely on päättynyt kauan sitten, mikä hallituksen esityksessä todetaankin. Näillä voi olla merkitystä perinnebiotoopeina ja ne ovat tärkeitä pölyttävien hyönteisten esiintymispaikkoja. Näiden metsittäminen olisi vastoin Helmi-ohjelman tavoitteita. Lain perustelujen mukaan metsäkeskuksen tulisi hankkia jokaisesta hakemuksesta ELY-keskuksen sitova lausunto, käytännössä tukipäätökseen liittyvä työ tehtäisiin siis ELY-keskuksissa.

Turvemaapellot ja käytöstä poistetut turvesuot ovat pääosin sellaisia, että niillä on yleensä vähän monimuotoisuusarvoja. ELY-keskus esittää harkittavaksi, että turvepeltojen metsittäminen metsäkeskus voisi ratkaista ilman ELY-keskukselta pyydettävää lausuntoa, jos olemassa olevasta luontotiedossa ei alueelta ole monimuotoisuusmerkintöjä. Suunnitelmissa tulee tuoda selvästi esiin, onko kyseessä kivennäismaa vai turvemaa.

Turvetuotantoalueen ympäristöluvuissa ei ole voitu ottaa enemmälti kantaa jälkikäyttöön. Yleensä on vaan todettu, että jälkikäyttönä on metsätalous.

2.7.2020

Jos turvetuotanto on ollut vuokramaalla, on se metsänhoito jäänyt maanomistajan vastuulle. Ilman tuhkalannoitusta turvealue ei kuitenkaan metsity ja sellaisia alueita on valitettavan paljon. Hyväksyttävänä tuettavana toimenpiteenä voisi olla turvepohjaisen alueen tuhkalannoitus. Yleensä jo pelkkä tuhkalannoitus riittää, eikä puuston istutuksia tällöin edes tarvita.

Monelle kohteelle tullaan esittämään kunnostusojitusta ja ojitusmätästystä, mikä lisää vesistövaikutuksia. Kunnostusojitus myös laskee turvepohjilla pohja/maaveden pintaa, mikä nopeuttaa hiilen vapautumista ilmaan ja syö koko hankeen kannattavuutta ilmastollisesti. Nämä tulee ottaa huomioon. Suunnittelussa tulee myös huomioida, ettei boorilannoitus ole sallittua pohjavesialueilla.

Lakiesityksessä ELY-keskuksen lausunnonle annetaan merkittävä painoarvo, kun se on metsäkeskusta sitova. Käynnissä oleva perinnebiotooppien inventointi ei tuota kattavaa tietoa potentiaalisista perinnebiotooppikohteista; inventointi on kohdennettu ennakkoon jollakin tavalla tiedossa olleisiin kohteisiin ja niistäkään kaikkia ei ole mahdollista inventoida. Jotta esimerkiksi edellä mainituista kivennäismaapelloista voidaan tehdä luotettava viranomaislausunto, edellyttää se lähes aina maastokaudella tehtävää maastotarkastusta.

Metsäkeskuksen tulisi ennakkotarkistaa kohteet niin, että laissa mainitut kohteet karsittaisiin suoraan ja vain valmistelussa edenneet kohteet tulisivat ELY-keskukselle lausunnonle. Näin metsäkeskus varmistaisi, ettei lausunnonle tulisi kohteita, joiden tukikelpoisuus voidaan todeta jo paikkatietoaineistojen perusteella

- Arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt
- Arvokkaat perinnebiotoopit
- Uhanalaisten kasvien läheisyys
- Maatalouden tukikohteet

Tärkeää on myös kehittää toimiva tietojärjestelmä hakemuksia varten ja yhteys ELY-keskuksen asianhallintajärjestelmään, jotta ELY-keskuksen lausuntokin voidaan valmistella sähköisesti. Myös sujuva ja kustannustehokas yhteistyö Suomen metsäkeskuksen ja ELY-keskusten välillä on varmistettava esimerkiksi ohjausryhmän avulla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Johtaja Jari Mutanen ja ratkaissut Ylijohtaja Pasi Patrikainen.

Tämä asiakirja KEHA/2338/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2338/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mutanen Jari 01.07.2020 16:09

Ratkaisija Patrikainen Pasi 02.07.2020 10:21